

ที่ ยธ 0705/ว 75

กรมราชทัณฑ์

222 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลสวนใหญ่

อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา 11000

16 ธันวาคม 2546

เรื่อง มาตรการในการควบคุมและการปฏิบัติของผู้ต้องขังกรณีไปศาล และกรณีรับตัวเข้าใหม่

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน สถานกักขัง และสถานกักกัน

อ้างถึง 1. หนังสือกรมราชทัณฑ์ ค่วนมาก ที่ มท 1005/ว 17 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2530

2. หนังสือกรมราชทัณฑ์ ที่ มท 0905/297 ลงวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2545

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางปฏิบัติในการควบคุมผู้ต้องขังกรณีไปศาล 1 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง 1 กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยและแนวทางปฏิบัติในการควบคุมผู้ต้องขังไปศาล รวมทั้งกำหนดการสวมเสื้อผ้าของผู้ต้องขังไปศาล ตามหนังสือที่อ้างถึง 2 ให้เรือนจำ/ทัณฑสถานถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด นั้น

กรมราชทัณฑ์พิจารณาแล้วเห็นว่า แนวทางปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยในการควบคุมผู้ต้องขังไปศาลดังกล่าว เป็นมาตรการที่ใช้ปฏิบัติกับผู้ต้องขังระหว่างซึ่งถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำแล้ว และจำเป็นจะต้องควบคุมตัวไปศาล มิได้รวมถึงผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังรับตัวเข้าใหม่ในวันนั้นๆ กอปรกับมาตรการต่างๆ ที่กำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติไว้ บางมาตรการยังมีการปฏิบัติที่แตกต่างกัน ระหว่างเรือนจำในเขตกรุงเทพมหานครและภูมิภาค เช่น การเยี่ยมญาติหรือการรับของฝากจากญาติที่ศาล ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติของผู้ต้องขังดังกล่าวเป็นมาตรฐานเดียวกัน จึงให้ยกเลิกหนังสือสั่งการกรมฯ ที่อ้างถึง 1 และ 2 และให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ถือปฏิบัติตามแนวทางที่ส่งมาพร้อมนี้แทน

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบ และขอ ใ้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นาย นonthong จิตสว่าง)

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

สำนักทัณฑวิทยา

ส่วนมาตรการควบคุมผู้ต้องขัง

โทร 0 2967 3380 โทรสาร 0 2967 2409

มาตรการในการควบคุมและการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังไปศาลและกรณีรับตัวเข้าใหม่

1. มาตรการควบคุมผู้ต้องขังไปศาล

1.1 กรณีเรือนจำทัณฑสถานในส่วนภูมิภาค หน้าที่ในการควบคุมตัวผู้ต้องขังจากเรือนจำไปศาล เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ (ระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 6) สำหรับเรือนจำและทัณฑสถาน ให้ถือปฏิบัติดังนี้

(1) เมื่อเรือนจำทัณฑสถานรับคำสั่งเบิกตัวผู้ต้องขัง ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบประวัติผู้ต้องขังนั้นๆ ก่อนวันนำตัวไปศาล หากปรากฏว่าผู้ต้องขังที่ศาลเบิกตัว เป็นผู้ต้องขังคดีสำคัญ หรือมีพฤติการณ์ไม่น่าไว้วางใจ เมื่อพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นและจะต้องใช้เครื่องพันธนาการ ให้ถือปฏิบัติตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 พร้อมกับควบคุม ตรวจสอบ และตรวจค้นด้วยความระมัดระวังรอบคอบเป็นพิเศษ

ในกรณีที่ผู้ต้องขังคดีสำคัญ หรือผู้ต้องขังที่ไม่น่าไว้วางใจ ให้เจ้าหน้าที่เรือนจำ ผู้รับผิดชอบ แจกแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้มีหน้าที่รับตัวไปศาล และแจ้งทางศาลทราบด้วยทุกครั้ง ตามแบบรายงานพฤติการณ์ผู้ต้องขัง (ศ.1 , ศ.2)

(2) ผู้ต้องขังที่จะออกไปศาลในตอนเช้า ให้ทำการแยกออกจากผู้ต้องขังอื่น โดยควบคุมให้จัดการทำกิจวัตรในตอนเช้า และรับประทานอาหารเช้าให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ก่อนผู้ต้องขังอื่น

(3) ให้ผู้ต้องขังที่จะออกไปศาล แต่งเครื่องแบบสำหรับผู้ต้องขัง กรณีเป็นผู้ต้องขังทั่วไป ให้ใส่เสื้อสีน้ำตาลตามปกติ ส่วนผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีของกลางยาบ้าตั้งแต่ 1,000 เม็ดขึ้นไป ให้ใส่เสื้อที่มีแถบผ้าสีเขียวติดที่แขน และหากเป็นผู้ต้องขังที่มีของกลางยาบ้าตั้งแต่ 10,000 เม็ดขึ้นไป หรือมียาเสพติดชนิดอื่นจำนวนมากรวมทั้งผู้ต้องขังที่เป็นผู้ร้ายรายสำคัญในคดีอื่นๆ ให้ใส่เสื้อที่มีแถบผ้าสีแดงติดที่แขน โดยไม่ให้นำเสื้อผ้าและสิ่งของอื่นที่ไม่ได้รับอนุญาตติดตัวไป

(4) ตรวจสอบรายชื่อและตัวผู้ต้องขังให้ถูกต้อง แล้วใช้เครื่องพันธนาการให้เหมาะสม โดยให้ฝ่ายควบคุมฯ พิจารณามอบหมายให้พัศดี หรือผู้คุมที่เหมาะสมเป็นผู้ควบคุมการใช้เครื่องพันธนาการตามที่ฝ่ายควบคุมฯ กำหนด และให้ความคุมอย่างใกล้ชิด อย่าให้ผู้ต้องขังมีโอกาเลือกชนิดและขนาดของเครื่องพันธนาการได้

(5) เมื่อใช้เครื่องพันธนาการแล้ว ให้หัวหน้าฝ่ายควบคุมฯ หรือพัศดี ผู้ได้รับมอบหมายทำการตรวจสอบสภาพเครื่องพันธนาการ และของติดตัวอื่นของผู้ต้องขังที่จะออกไปศาลให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อยมั่นคงและเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้โดยเคร่งครัดเป็นประจำทุก ๆ วัน

(6) ให้เจ้าหน้าที่เรือนจำผู้รับผิดชอบ จัดการพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องขังที่จะออกศาลลงในแบบเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วหัวแม่มือ (ศ.3) ไว้เป็นหลักฐานเพื่อเปรียบเทียบเมื่อกลับจากศาล สำหรับทำการตรวจสอบว่าเป็นบุคคลเดียวกันหรือไม่

(7) ก่อนจะส่งมอบตัวผู้ต้องขังให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ ให้เจ้าหน้าที่เรือนจำทำการตรวจค้นตัวสิ่งของติดตัว และตรวจสอบสภาพเครื่องพันธนาการให้เป็นที่เรียบร้อย พร้อมทั้งลงชื่อไว้เป็นหลักฐานตามแบบการส่งมอบตัวผู้ต้องขังไป - กลับ ศาล (ศ.4) และให้ผู้มีหน้าที่ควบคุมตัวไปศาลลงชื่อรับตัวไว้เช่นกัน

(8) ให้เจ้าหน้าที่เรือนจำผู้รับผิดชอบ ตรวจค้นพาหนะในการรับ-ส่งผู้ต้องขังอย่างละเอียดถี่ถ้วนและกลับ เพื่อป้องกันมิให้มีการนำอาวุธวัตถุระเบิด หรือสิ่งของต้องห้ามซุกซ่อนไว้ในรถก่อนนำตัวผู้ต้องขังขึ้นรถยนต์

(9) เมื่อผู้ต้องขังทั้งหมดขึ้นรถยนต์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ให้ทำการปิดล็อกกุญแจประตูรถยนต์ให้เรียบร้อยมั่นคง

(10) การรับตัวผู้ต้องขังกลับจากศาล ให้เจ้าหน้าที่เรือนจำผู้รับผิดชอบทำการ ตรวจค้นตัวและสิ่งของต้องห้าม พร้อมกับตรวจสอบสภาพเครื่องพันธนาการ โดยละเอียดรอบคอบเช่นเดียวกับก่อนไปศาล และทำการพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องขังทุกคนตามแบบ (ศ.3) แล้วเปรียบเทียบหลักฐานการส่งตัวให้ถูกต้องตรงกัน ตามแบบการส่งมอบตัวผู้ต้องขังไป - กลับ ศาล (แบบ ศ.4 หน้า 2) ให้เป็นที่เรียบร้อย

(11) การรับตัวผู้ต้องขังเข้าใหม่ ให้ทำการพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องขังทุกคน

(12) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจ เข้าไปตรวจรับตัวผู้ต้องขังภายในเรือนจำ ให้เจ้าหน้าที่รักษาการณ์ประตูเรือนจำ เข้มงวดควบคุมขึ้นในการพกพาอาวุธ และสิ่งของต้องห้ามอื่น ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้โดยเคร่งครัด

1.2 กรณีเรือนจำ/ทัณฑสถานในเขตกรุงเทพมหานครและเรือนจำกลางบางขวาง หน้าที่ในการควบคุมผู้ต้องขังไปศาล เป็นหน้าที่ของเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร เรือนจำพิเศษธนบุรี และเรือนจำพิเศษมีนบุรี โดยให้ถือปฏิบัติดังนี้

(1) เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบในการควบคุมผู้ต้องขังไป-กลับระหว่างศาลกับเรือนจำ จากเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร เรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำกลางบางขวาง ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลางและทัณฑสถานหญิงกลาง ส่วนเรือนจำพิเศษธนบุรี รับผิดชอบในการควบคุมผู้ต้องขังไปกลับระหว่างศาลกับเรือนจำ ของเรือนจำพิเศษธนบุรี และทัณฑสถานหญิงธนบุรี สำหรับเรือนจำพิเศษมีนบุรี ให้ดำเนินการรับ - ส่งตัวผู้ต้องขัง เฉพาะที่ตนเองรับผิดชอบเท่านั้น

(2) ขั้นตอนในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่ศาลมีคำสั่งเบิกตัวไปศาล การรับ - การส่งตัวผู้ต้องขังทั้งไปและกลับจากศาล ให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับกรณีการควบคุมผู้ต้องขังไปศาลในเรือนจำ/ทัณฑสถานส่วนภูมิภาค ตามข้อ 1.1

(3) กรณีรับตัวผู้ต้องขังเข้าใหม่ที่ศาล ให้ทำการพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องขังตามแบบใบส่งตัว และรับรองพิมพ์ลายนิ้ว (ศ.5)

2. การเยี่ยมชมและของเยี่ยมสำหรับผู้ต้องขังขณะอยู่ที่ศาล

ให้เรือนจำ/ทัณฑสถานงดเยี่ยมและรับของฝากสิ่งของจากญาติผู้ต้องขังทุกศาลที่เรือนจำฯ รับผิดชอบอยู่ โดยจัดทำประกาศแจ้งให้ญาติผู้ต้องขังทราบว่า หากญาติมีความประสงค์จะเยี่ยมหรือฝาก สิ่งของให้กับผู้ต้องขัง ขอให้ติดต่อกับผู้ต้องขังที่เรือนจำ โดยตรง ทั้งนี้ ให้รวมถึงเรือนจำ/ทัณฑสถานใน ส่วนภูมิภาคด้วย

3. มาตรการเรื่องอาหารสำหรับผู้ต้องขังที่ศาล

ให้เรือนจำ/ทัณฑสถานจัดเตรียมอาหารกลางวันสำหรับผู้ต้องขังที่ศาลเบิกตัวนำไปรับประทาน ที่ศาล โดยจัดอาหารและน้ำให้เพียงพอแก่ผู้ต้องขังที่ไปศาลในแต่ละวัน หากทางศาลได้จัดเตรียมให้ ให้ถือว่าเป็นส่วนเสริมเพิ่มเติมจากเรือนจำ และให้จัดเตรียมชั้นพลาสติกไว้ให้ผู้ต้องขังสำหรับรับประทานอาหาร เพื่อป้องกันการคัดแปลงเป็นอาวุธ สำหรับเรือนจำ/ทัณฑสถานในเขตกรุงเทพมหานครและเรือนจำกลาง บางขวาง ห้ามมิให้ผู้ต้องขังรับประทานอาหารที่ญาตินำมาให้ เว้นแต่ ผู้ต้องขังเข้าใหม่ในวันนั้นๆ

4. มาตรการสำหรับผู้ต้องขังเข้าใหม่ที่ศาล

เมื่อศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกจำเลยหรือให้ฝากขังที่เรือนจำ กรณีไม่อนุญาตให้ประกันตัว ปล่อยตัวชั่วคราว หรือกรณีการถอนหลักประกันตัว ให้เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ประจำศาลหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ชี้แจงกระบวนการเบื้องต้นให้ผู้ต้องขังเข้าใหม่ทราบภายหลังเข้ามาอยู่ในความควบคุมตัวของ เรือนจำในเรื่องของการปฏิบัติตนและสิ่งที่สามารถจะกระทำได้ดังนี้

1) กรณีเป็นผู้ต้องขังเข้าใหม่ ก่อนที่จะนำผู้ต้องขังเข้าใหม่มาคุมขังในห้องควบคุมที่ศาลให้ สอบถามความประสงค์ว่า ต้องการจะใช้โทรศัพท์ติดต่อกับญาติหรือบุคคลใกล้ชิด หรือทนายความ ในการ ดำเนินการใด ๆ ทางกฎหมายหรือไม่ หากต้องการ ให้อนุญาตใช้โทรศัพท์สาธารณะที่จัดไว้หรือโทรศัพท์มือถือส่วนตัว (หากมี) ได้ โดยทำการจดบันทึกเลขหมายและจำนวนครั้งที่โทรทุกสาย ภายใต้การควบคุมดูแล ของเจ้าหน้าที่ประจำศาลขณะทำการสนทนาอย่างใกล้ชิด

2) หากผู้ต้องขังเข้าใหม่ประสงค์จะรับประทานอาหารส่วนตัว ให้เจ้าหน้าที่ควบคุมอนุญาต ให้ผู้ต้องขัง สามารถรับของเยี่ยมจากญาติ (เฉพาะอาหารและน้ำ) โดยจัดให้รับประทานอาหารในบริเวณห้อง ควบคุม ภายใต้การตรวจสอบและการควบคุมของเจ้าหน้าที่อย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสงเคราะห์ให้กับ ผู้ต้องขังเข้าใหม่ในการปรับสภาพตนเอง

.....

ครูฯ

ที่.....

เรียนจำ.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง แจ้งพฤติกรรมผู้ต้องขัง

เรียน ผู้กำกับการสถานีตำรวจ.....

อ้างถึง คำสั่งเบิกตัวผู้ต้องขังของศาล.....ที่...../.....

ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ด้วยศาล.....ได้มีคำสั่งเบิกตัวผู้ต้องขังจำนวน.....คน เพื่อไปศาล

ในวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ในการนี้ ได้มีผู้ต้องขังในคดีสำคัญหรือมีพฤติกรรม ไม่น่า
ไว้วางใจดังต่อไปนี้

ที่	ชื่อ - สกุล	ฐานโทษ	จำนวนคู่คดี	พฤติกรรม
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบ และพิจารณาจัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ ไปควบคุมผู้ต้องขัง
ดังกล่าว ตามจำนวนที่เหมาะสมต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

.....

โทร.

ครูฯ

ที่.....

เรียนจำ.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง แจ้งพฤติกรรมผู้ต้องขัง

เรียน ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล.....

อ้างถึง คำสั่งเบิกตัวผู้ต้องขังของศาล.....ที่...../.....

ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตามคำสั่งเบิกตัวผู้ต้องขังที่อ้างถึง ศาล.....ได้มีคำสั่งเบิกตัวผู้ต้องขัง

จำนวน.....คน ไปศาลในวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....นั้น

เรียนจำ.....ได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า มีผู้ต้องขังในคดีสำคัญหรือมี

พฤติกรรมไม่น่าไว้วางใจ จะต้องไปศาลในวันดังกล่าวด้วยดังนี้ คือ

ที่	ชื่อ - สกุล	เลขที่หมายขัง	คดีหมายเลขที่	พฤติกรรม
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

.....

โทร.....

เรียนจบ/ทัศนสถาน.....

แบบเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วหัวแม่มือ

ผู้ต้องขังออกศาล ประจำวันที่.....

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ไป		กลับ	
		ชาย	ขวา	ชาย	ขวา
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					

ลงชื่อ.....

()

เจ้าหน้าที่

แบบการส่งมอบตัวผู้ต้องขังไป – กลับศาล

(เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วให้เก็บใส่แฟ้มหรือสมุดไว้เป็นหลักฐาน)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจ/ราชทัณฑ์ รวม.....นายได้มารับ
ตัวผู้ต้องขังไปศาล.....ตามคำสั่งเบิกตัว ที่...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ
.....จำนวน.....คน ดังมีรายการต่อไปนี้ คือ

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	เลขที่หมายขัง	คดีหมายเลขที่	ไปศาลเพื่อ
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				

ในการรับตัวผู้ต้องขังดังกล่าวข้างต้น ข้าพเจ้าพร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ฝ่ายรับตัวทั้งหมดได้ร่วมกันตรวจสอบแล้ว
ปรากฏผลดังนี้

1. เครื่องพันธนาการอยู่ในสภาพเรียบร้อยแข็งแรงดีมาก
2. ผู้ต้องขังแต่งกายเรียบร้อย ตามที่เรือนจำกำหนดไว้
3. ตรวจสอบตัวผู้ต้องขังแล้ว ปรากฏว่า ไม่พบสิ่งของต้องห้าม อาทิเช่น เงินสด อาวุธ หรืออุปกรณ์ ในการ
หลบหนีแต่อย่างใด จึงลงลายมือชื่อรับตัวไว้ในความควบคุมของข้าพเจ้าและเจ้าหน้าที่ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ลงชื่อ.....

(.....)

(ผู้ส่งมอบ)

ลงชื่อ.....

(.....)

(ผู้รับมอบ)

ข้าพเจ้า.....ได้รับตัวผู้ต้องขังดังกล่าวข้างต้น กลับเข้าคุมขังไว้ใน
เรือนจำแล้ว จำนวน.....คน ขนาด.....คน คือ

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	สาเหตุ
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		

ผลได้ตรวจสอบตัวผู้ต้องขังที่รับตัวแล้ว ปรากฏผลดังนี้

1. เครื่องพันธนาการ อยู่ในสภาพเรียบร้อยแข็งแรงดีมาก
2. ผู้ต้องขังแต่งกายเรียบร้อย ตามที่เรือนจำกำหนดไว้
3. ตรวจสอบค้นตัวแล้ว ไม่พบสิ่งของต้องห้ามและสิ่งของที่ไม่ได้รับอนุญาตแต่อย่างใด จึงลงลายมือชื่อรับตัวไว้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

(ลงชื่อ)

(.....)

วันที่...../...../.....

ผู้ส่งมอบ

(ลงชื่อ)

(.....)

วันที่...../...../.....

ผู้รับมอบ

